

Löytyykö Paras?

Palstalla seurataan kunta- ja palvelurakennemuutosten etenemistä eri puolilla Suomea.

Pirjo Kohonen
Saarijärven sosiaalijohtaja

Saarijärvi muodostaa yhdessä Kyyjärven, Kivijärven, Kannonkosken, Karstulan ja Pylkönmäen kanssa noin 20 000 asukkaan yhteistoiminta-alueen.

Ovatko kunnat toisilleen tuttuja jo entuudestaan?

Seudulla on ollut perusterveydenhuollon kuntayhtymä jo kolmisenkymmentä vuotta. Sosiaalihuollon puolella on totuttu ostamaan ja myymään kuntarajojen yli esimerkiksi vammais- ja vanhustalouksia, ja Saarijärven kasvatus- ja perheneuvola palvelee koko seutukuntaa. Kunnilla on ollut lukuisia yhteishankkeita; viimeisimpänä *Ikääntyminen maaseudulla* -hanke. Yhteistyölle on vahva pohja, sillä verkostot ovat jo valmiina. Ihmiset tuntevat toisensa. Ja viime vuonna teimme kuntaliitosselvityksen. Sitä varten katsoimme laajasti palveluiden tuottamisen rakenteita, vaikka loppujen lopuksi kuntaliitukseen lähtivät vain Pylkönmäki ja Saarijärvi.

Miten sosiaalipalvelut aiotaan järjestää?

Perustamme perusturvan kuntayhtymän, joka aloittaa vuoden 2009 alussa. Sosiaalihuollosta kaikki muu paitsi päivähoidon siirtyvät siihen. Päivähoitopalvelut siirtyvät kuntien sivistystoimiin. Emme laajenna nykyistä perusterveydenhuollon kuntayhtymää, vaan sosiaali- ja terveystoimi yhdistyvät laajasti uudelta pohjalta. Uusi yhtymä rakennetaan elämäntarimallin mukaisesti. Siinä ei erotella niin tarkkaan sitä, onko palvelu sosiaali- vai terveystoimen alasta. Teemme ihmisten palveluja.

Mikä on synnyttänyt eniten keskustelua?

Ensimmäisenä kunnissa on pitänyt tunnustaa, että meillä on tarve uudistua. Toive yksin selviämisestä on saattanut vielä elää. Mutta olemme kaikki pieniä kuntia, joissa ei mene taloudellisesti kovin hyvin. Väki vähenee ja vanhenee, tulotasot ovat alhaiset ja palveluntarvetta on paljon.

Ennen kuntayhtymään päättämistä keskustelimme paljon erilaisista hallintomalleista: miten demokratia säilyy ja kuinka kunnat pystyvät vaikuttamaan niissä talouteen. On myös pitänyt hakea yhteistä näkemystä siitä, mitä palveluja pitää keskittää ja mitkä palvelut tarvitaan kaikissa kuntakeskuksissa. Ja onhan kuntayhtymässä erilaisten toimintakulttuurien yhteensovittamista, niin terveyden- ja sosiaalihuollon kuin eri kuntienkin. Paljon on mietitty myös sitä, miten uudelleen organisoidaan tukipalvelut: henkilöstö- ja tietohallinto, kirjanpito ja laskutus.

Miltä sosiaalihuollon tulevaisuus näyttää?

Uskon, että tästä tulee ihan hyvä. Me sosiaalijohtajat olemme kiinteästi mukana suunnittelemassa ja rakentamassa kuntayhtymää. Tässä mallissa sosiaalihuolto säilyttää asemansa hyvin. Yhtymän tarkoituksenaan on tuottaa perusturva. Sitä ei ole ilman sosiaalihuoltoa.